

SIGNE
GUTTORMSEN
MELLEM OS OG VERDEN

FORORD

Af Henrik Broch-Lips, leder af Kunsthall Kongegaarden

Kongegaardens udstillingsprogram 2026 er med afsæt i en sårbar, ødelagt klode med voldsomme temperaturstigninger og en (måske naiv) tro på, at vi har brug for en ny kunst og et nyt forhold til vores omgivelser. Programmet fokuserer på kunstens potentiale for at formulere radikale fremtider. Ikke som utopiske projektioner, men som nødvendige forskydninger i måden vi sanser, forstår og handler i verden på.

På hver deres måde gentænker årets udstillinger kunstens rolle og inviterer publikum ind i et felt, hvor sanselighed, ansvar og kritisk tænkning bliver vævet sammen på tværs af materialer, arter og tidsligheder. Årsprogrammets titel er 'Planetarisk omsorg og æstetik' og er inspireret af Asmund Havsteens-Mikkelsens bog *Planetarisk æstetik*, men også af Jakob von Uexkülls berømte Umwelt-teori om subjektive verdener, der er grundlaget for samtidens gentænkning af jorden som en æstetisk og økologisk helhed.

Planetarisk omsorg er en emotionel, politisk og praktisk strategi, der flytter omsorgsbegrebet fra det private til et radikalt udvidet fællesskab. Ved at skabe rum for mere end menneskelige fællesskaber, reparere ødelagte relationer og koble sanselig erfaring med strukturel forandring kan kunst udøve omsorg – ikke blot repræsentere den. Det handler om at mærke forbindelserne til jord, organismer, arkitekturer og koloniale spor og at udvikle "slow" formater, hvor reparation, genbrug og flerstemmighed er bærende.

Planetarisk æstetik er et forsøg på at udvikle nye æstetiske strategier, skabe forbindelser på tværs af tid, art og stof og

med sansning, viden og omsorg at indøve andre måder at være i og med verden på. Det er en kritisk og omsorgsfuld æstetik – både sanseligt og politisk. En sådan kunst fremmer vi gerne især i en tid, hvor der er brug for nye idéer, koncepter og handling og ikke mindst modige kunstnere, der tør tage kampen op.

Signe Guttormsen er én af dem. Hun arbejder konsekvent med kludepapir, som hun selv skaber ud af brugte tøjtekstiler, der hver især er bærere af tid, krop og slid. I Europa var det almindeligt at fremstille papir af stof helt frem til industrialiseringen, og ved selv møjsommeligt at opbløde kasseret stof og genanvende det til at skabe nye kunstneriske materialer, arbejder Signe Guttormsen bæredygtigt og respektfuldt med jordens begrænsede ressourcer.

Hendes praksis er et udtryk for planetarisk æstetik i form af hverdagsomsorg, materialitet, sanselighed og forbindelser mellem menneske og omverden. Det er ikke blot et æstetisk valg, men også et etisk og økologisk greb, når hun genbruger og fremhæver den sanselige hukommelse i hverdagsmaterialer, og ikke taler om planeten udefra, men fra en forankret, sansende og etisk position. I en langsommelig, stedsspecifik og relationskabende proces producerer hun unikke værker med materialer og betydninger på tværs af tid og kroppe.

Signe Guttormsen skaber således værker, hvor sansning, materialitet og omsorg danner en konkret og poetisk erfaring af, hvordan vi er forbundet med hinanden og med planeten. Farverne fra de forskellige indsamlede brugte stykker tøj bliver som uudgåelige aftryk en væsentlig og original del af værkerne, der således bliver nært forbundet med den virkelighed, vi alle er en del af.

[illegible]

AT VISE DET MAN IKKE KAN VISE

”Jeg forsøger at komme ind til det liv og den forbundethed, der er med materialet, men det er jo ikke noget man kan se”, siger den danske billedkunstner Signe Guttormsen.

Af Henrik Broch-Lips, leder af Kunsthall Kongegaarden
Cand.mag. i kunsthistorie

Signe Guttormsen er en anerkendt billedkunstner, der har udstillet i Danmark og internationalt og skabt en lang række stedspecifikke kunstværker i det offentlige rum. Hun blev uddannet på Det Kongelige Danske Kunstakademi 1986-93 med ophold på Rijksakademie van beeldende Kunsten i Amsterdam 1991-93.

Efter studiet slog hun sig ned i Berlin, hvor hun blev tildelt en legatbolig i et halvt år. Opholdet førte til, at hun blev i Tyskland i 16 år, hvor hun først boede i Berlin i tre år og siden tretten år i Köln. Hun vendte tilbage til København i 2009.

”Jeg er rigtig glad for at have været ude, for det har givet mig lidt flere vinkler på mange forskellige ting og kulturer – så jeg er glad for netop den brille, og at jeg kan kigge både den ene og den anden vej”, siger Signe Guttormsen.

Forbundethed

Vi mødte Signe Guttormsen til en samtale om hendes kunstneriske arbejde og for at få forklaret, hvilke tanker og kunstneriske intentioner, der ligger bag hendes aktuelle udstilling *Mellem Os og Verden* i Kunsthall Kongegaarden. Hun har skabt en særlig totalinstallation baseret på sit arbejde med kludepapir, som hun selv skaber ud af brugt tøj.

”Jeg begyndte at arbejde med kludepapir i 2020. Det var efter et ophold i Italien, hvor jeg helt tilfældigt opdagede, at det papir der er blevet brugt op gennem hundredevis af år i Europa – både til kunst og dokumenter – blev lavet af gamle klude, dvs. brugt tøj”, siger Signe Guttormsen.

Hun synes, det er en fascinerende tanke, at der er mennesker, der har levet i tøjet, som så siden er blevet til bærere af information. Det viser, at det hele hænger sammen, og at vi er forbundet – ikke kun gennem natur, men også gennem materialer.

”På mange måder prøver jeg at vise noget, man ikke kan vise. Jeg forsøger at komme ind til det liv og den forbundethed, der er med materialet, men det er jo ikke noget, man kan se”, siger hun.

Mellem Os og Verden

Udstillingens titel *Mellem Os og Verden* er et udtryk Signe Guttormsen har taget fra mediefilosoffen Vilém

Flusser, som allerede i firserne kunne forudse vor tids digitale billedunivers, hvor vi fotograferer og deler billeder hele tiden.

"Vilém Flusser taler om, at når vi fotograferer, placerer vi noget mellem os og verden. Det vil sige, at vi oversætter noget til et billede, og så kommer billedet til at stå mellem os og det, vi ser. Det er ikke en virkelighed i sig selv. Men det bliver så alligevel en ny virkelighed, fordi fotografier præger os så meget og er med til at ændre vores syn på verden", siger hun.

Mange af de fotografier, man ser i udstillingen, er taget i arkiver. Signe Guttormsen har både været på Rigsarkivet i København og det lokalhistoriske arkiv i Korsør for at lede efter lokale, stedspecifikke dokumenter, der er skabt på kludepapir.

"Jeg har bl.a. fundet nogle privilegier, som Kong Hans stadfæstede for Korsørs borgere i 1483. Det var oprindeligt skrevet på pergament, men efterfølgende har nogle lavet en kopi af teksten på kludepapir. Jeg har så fotograferet kludepapiret, som er med på udstillingen sammen med fotografier fra arkivet af nogle rådstueprotokoller, taget i 1925", fortæller hun.

Signe Guttormsen ved ikke, hvad der står i dem, men det er også ligemeget, da hun snarere er interesseret i papiret, end hvad der er på papiret.

"Det er papiret i sig selv, der fanger min interesse. Mange af de ansatte på arkiverne undrer sig over, at jeg er ligeglad med motiverne og teksten, men hellere vil finde ud af, hvad det er for noget papir", siger hun.

Processen

Kan du forklare, hvordan du laver dit eget kludepapir?

"Jeg indsamler tøj fra familie og venner og klipper det så op i bittesmå stykker, efter jeg har fjernet syninger, knapper, lynlås og den slags. I mit værksted har jeg en såkaldt Hollænder, som er en traditionel findelingsmaskine, som hollænderne opfandt i 1600-tallet. Den fungerer som en slags stampeværk, hvor tekstilstykkerne gennem mekanisk bearbejdning i vand bliver findelt, så plantefibre frigøres", siger hun og fortsætter:

"Jeg bruger tøj lavet af planter som bomuld og hør, og de findelte tøjstumper bliver til en grødagtig mos, lidt ligesom, når man blander."

Grøden kaldes pulp, og den fordeles i et kar med vand ved hjælp af en form med integreret si. Ved at ryste formen samler fibre sig til et sammenhængende lag. Derefter løfter Signe Guttormsen den op af vandet, og det våde, nyformede papirark overføres så til et stykke filt. Det kalder man at *gauske*.

"Det er jo vanvittigt, at jeg ud af en grå hættetrøje, som jeg klipper i små stykker, kan få et stykke gråt papir.

For der er intet andet, ingen lim, men kun det rene tekstilmateriale. Det er blot en transformation af én genstand til en anden: Fra hættetrøje til papir. Jeg ser papiret som et billede i sig selv, da det indeholder en proces, der peger tilbage på, at det har været tøj, som nogle har båret og levet i. Den form for abstraktion synes jeg er spændende”, siger Signe Guttormsen.

Fremmedgørende billeder

Udover at lade kludepapiret i sig selv fungere direkte som billeder anvender Signe Guttormsen det også til tegning eller tryk i form af blindpræg eller fotogravure. For hende er papiret et materiale, der både indeholder en proces og et billede. Med teknikken blindpræg presser hun f.eks. en hættetrøjes fraklippede og bevarede syninger ned i et vådt ark papir fremstillet af selvsamme hættetrøje. På den måde bliver resultatet på samme tid et materiale og et billede af den hættetrøje, det oprindeligt var.

”Det har altid optaget mig, hvornår ’noget’ bliver til et billede. I dag har vi fokus på det fremmedgørende ved AI-genererede billeder, men alle fotografier har til enhver tid været fremmedgørende. Fotografiet er jo blot en oversættelse. En virkelighedsoversættelse. Det er det samme, jeg ser i det her papir, når jeg bruger det som billeder”, siger hun.

At mærke efter

Udstillingen i Kongegaarden består af otte store podier, hvorpå forskellige tematikker i relation til kludepapir og fotografi er iscenesat. Podierne er konstrueret med et stel af skråstivere, der mimer bjælkekonstruktionen i loftet og går i dialog med rummet, der kommer til at fremstå som én stor vitrine.

”At vise noget, og at stille noget til skue, er idéen bag at skabe udstillingen på den her måde”, siger Signe Guttormsen.

Hvad håber du publikum vil få ud af at opleve din udstilling?

”Vi er aktuelt optaget af, at vi skal genfinde vores forhold til naturen og holde op med at kontrollere den så stærkt, men det er også vigtigt, at de genstande vi producerer, bliver skabt med kærlighed og respekt. I mit møjsommelige og langsomme arbejde, og i historien om papiret som teknologi og medie, er der også en form for samhørighed med forrige generationer og et håndværk.

Det er ikke min opgave at være moraliserende og ændre folks adfærd, men jeg tror, at vi netop nu er begyndt at justere vores briller og er begyndt at opdage, at det hele hænger sammen. Og her kan det være godt at dykke dybt ned i et materiale og mærke efter”, siger Signe Guttormsen.

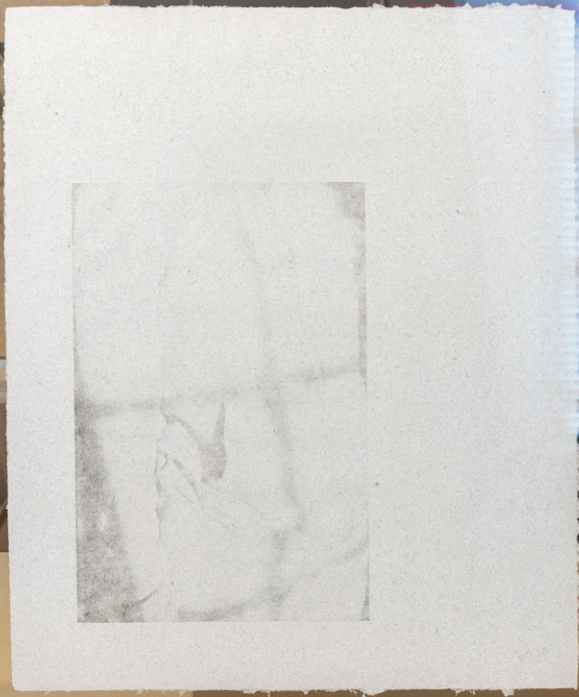

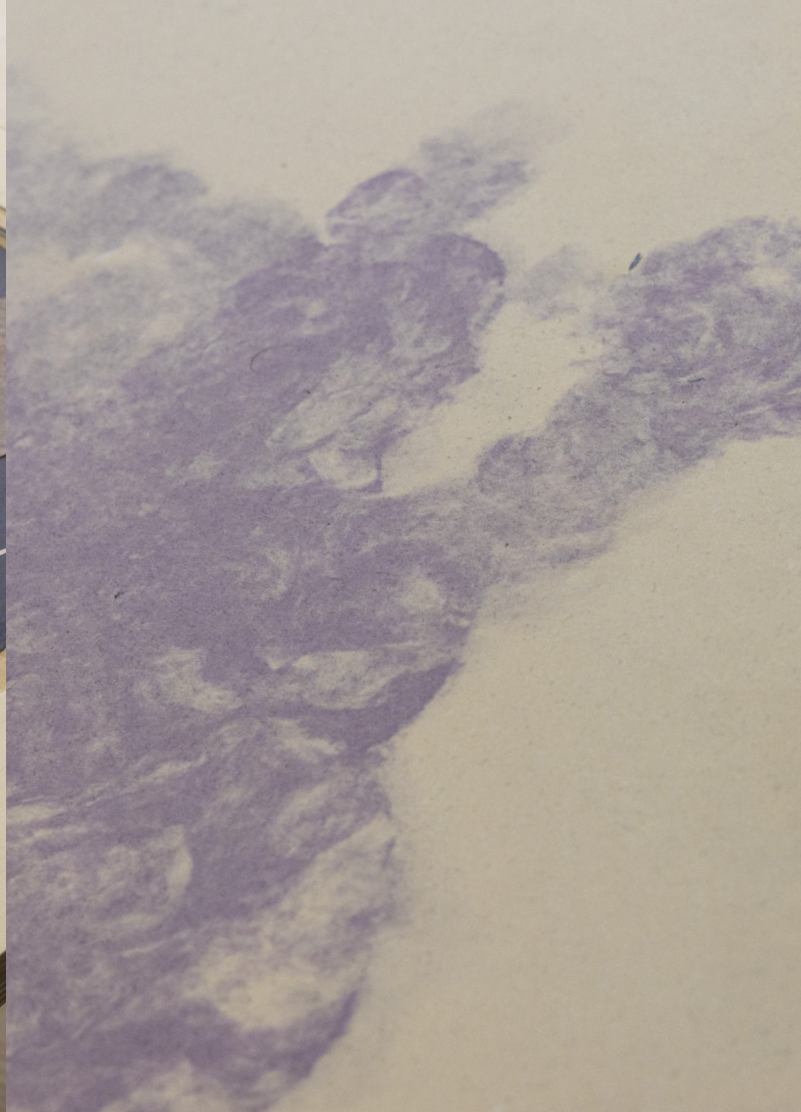
[illegible]

BILLEDLISTE

Forside: *Full-Circle Moment* (udsnit), kludepapir med blindpræg, 100 x 70 cm, 2026

06-07: *Uden titel* (presset), kludepapir, 60 x 38 x 7 cm, 2026

08-09: *Uden titel* (citater fra Vores Tøj - Verdens ressourcer. Tekstilindustriens kompleksitet og fremtid af E.H. Licht og M. Hatting, forlaget Multivers, 2020), kludepapir med tusch og blyant, 60 x 50 cm, 2022

16-17: Installationsview, 2026

18: *Uden titel* (afskrift fra 1505 af byens privilegier fra 1483, Rigsarkivet), fotografi, 45,7 x 30,5 cm, 2026

19: Installationsview (øverst), *Uden titel* (presset), kludepapir, forskellige mål, 2026

20-21: Installationsview, 2026

22-23: Installationsview, 2026

24-25: Installationsview, 2026

26-27: Installationsview, 2026

28-29: Installationsview, 2026

30-31: *Det som I er, er vi*, kludepapir, 26 x 32 cm + med print, 21 x 30 cm, 2020

32-33: *Not After Not Before* (bagsiden), kludepapir med foto-gravure, 60 x 50 cm, 2021 + *Forestilling om billedet*, fotografi, 32,8 x 48,5 cm, 2021

34-35:

1 *Uden titel* (ubekendte: Antikke myter og klassiske temaer, Kobberstiksamlingen, SMK), fotografi, 30,8 x 46,2 cm, 2023

2 *Uden titel* (italiensk grafik, Raimondis skole og Ghisi, Kobberstiksamlingen, SMK), fotografi, 30,8 x 46,2 cm, 2023

3 *Uden titel* (en bogside af ubekendt bog, ubekendt år, Accademia Nazionale dei Lincei, Rom), fotografi, 31,7 x 47,7 cm, 2023

4 *Uden titel* (en bogside af ubekendt bog, ubekendt år, Accademia Nazionale dei Lincei, Rom), fotografi, 31,7 x 47,7 cm, 2023

5 *Uden titel* (en bogside af Roman de Tristan, 1400-tallet, Accademia Nazionale dei Lincei, Rom), fotografi, 31,7 x 47,7 cm, 2023

36: *Uden titel* (løst ark fra Bevaringsafdelingen, Det Kgl. Bibliotek), fotografi, 30,4 x 45,7 cm, 2023

37: *Fremkaldt* (udsnit), fotografi, 45,7 x 30,6 cm, 2024

38: *Zwischen dem was war, und dem, was wird* (detalje), kludepapir, 32 x 26 cm, 2026

39: *Full-Circle Moment* (udsnit), kludepapir med blindpræg, 100 x 70 cm, 2026

40: *Material Mapping*, kludepapir med tusch, 60 x 50 cm, 2022

41: *Zwischen dem was war, und dem, was wird* (udsnit), kludepapir, 80 x 125 cm, 2026

42: *Uden titel* (opslag i bog af Lucio Pollione, 1600-tallet), Accademia Nazionale dei Lincei, Rom), fotografi, 39,7 x 59,5 cm, 2023

43: *Klar ikke klar*, kludepapir og MDF bogstaver, 60 x 50 cm, 2024/26

Udgivet i forbindelse med udstillingen:

MELLEM OS OG VERDEN

Signe Guttormsen

Kunsthall Kongegaarden

27. juni - 6. september 2026

Idé og redigering: Henrik Broch-Lips

Tekst: Henrik Broch-Lips

Foto: Jan Søndergaard

Grafisk tilrettelæggelse: Jesper Højland

Tryk: Lasertryk

ISBN: 978-87-974500-9-3

Kunsthall Kongegaarden

Algade 25

DK-4220 Korsør

kongegaarden.dk

DET
OBELSKE
FAMILIEFOND

AAGE OG JOHANNE
LOUIS-HANSENS FOND

DANISH
ART WORKSHOPS
STATENS VÆRKSTEDER
FOR KUNST

AUGUSTINUS FONDEN

EST. 1972 BY. MARTS 1982

BECKETT-FONDEN

Grosserer L.F.F.
Foghts Fond

SLAGELSE
KOMMUNE

KUNSTHAL KONGEGAARDEN

Algade 25, 4220 Korsør // torsdage 11-18, fre - søndag 11-16 // kongegaarden.dk